

رامین برتو

شورای صلح غزه که به ابتکار دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده، تشکیل شده، اکنون به یکی از مهم‌ترین و در عین حال بحث‌برانگیزترین طرح‌های سیاسی و امنیتی در غرب آسیا تبدیل شده است. این ششورا که در واشنگتن دی‌سی نخستین نشست رسمی خود را برگزار کرده، با تعهد کمک‌های مالی میلیاردی، حضور ده‌ها کشور و برنامه‌هایی برای بازسازی و استقرار نیروهای امنیتی، نشان‌دهنده تلاش گسترده آمریکا برای ایفای نقش محوری در آینده غزه و حتی نظم منطقه‌ای است. بااین حال، در کنار حمایت برخی کشورها، تردیدها و نگرانی‌های جدی نیز درباره اهداف واقعی این طرح مطرح شده است.

ترامپ در این نشست از اختصاص ۱۰ میلیارد دلار کمک آمریکا به شورای صلح غزه خبر داد و اعلام کرد که کشورهای مختلف نیز بیش از ۷ میلیارد دلار به این طرح کمک کرده‌اند. همچنین مقامات آمریکایی، از جمله جی.دی.ونس، معاون رئیس‌جمهور و مارکو روبیو، وزیر امور خارجه، این طرح را تنها مسیر دستیابی به صلح پایدار در غزه دانستند. در همین حال، برخی کشورها نیز حمایت مالی قابل توجهی از این شورا داداستند؛ مثلاً امارات متحده عربی ۱.۲ میلیارد دلار و قطر یک میلیارد دلار کمک مالی به این طرح اختصاص داده‌اند. همچنین نهادهای بین‌المللی مانند فیگار برنامه‌هایی برای بازسازی زیرساخت‌های ورزشی در غزه اعلام کرده‌اند که رقم آن حدود ۷۵ میلیون دلار اعلام شده است.

اما اهمیت این ششورا تنها به کمک‌های مالی محدود نمی‌شود. برنامه‌هایی برای استقرار نیروهای بین‌المللی، آموزش پلیس فلسطینی و بازسازی گسترده زیرساخت‌های شهری، از جمله ساخت صدها هزار خانه، نشان می‌دهد که این طرح ابعاد امنیتی، سیاسی و اقتصادی گسترده‌ای دارد. از سوی دیگر حضور بیش از ۲۰ کشور در ساختار این شورا و تعهد برخی کشورها به اعزام نیرو، نشان‌دهنده تلاش برای ایجاد یک ساختار جدید مدیریتی در غزه است.

اهداف چندلایه به ترامپ چیست؟

اصرار ترامپ بر اجرای شورای صلح غزه را باید در چارچوب اهداف چندگانه سیاسی، اقتصادی و ژئوپلیتیک دولت دوم و تحلیل کرد. در سطح سیاسی، این طرح به ترامپ این امکان را می‌دهد که خود را به‌عنوان یک «معمار صلح جهانی» معرفی کند. او بارها در سخنان خود تأکید کرده که صلح در غزه یکی از مهم‌ترین ابتکارات دولت اوست و حتی مدعی شده که آمریکا در حل و فصل چندین درگیری جهانی نقش داشته است.

این طرح همچنین به ترامپ فرصت می‌دهد تا سیاست خارجی آمریکا را از تمرکز صرف بر جنگ به سمت مدیریت پسا جنگ و بازسازی سوق دهد. چنین رویکردی، علاوه بر تقویت جایگاه بین‌المللی آمریکا، می‌تواند به کاهش فشارهای داخلی ناشی

خبر

رئیس‌جمهور موقت ونزوئلا قانون عفو عمومی را امضا کرد

دلسی رودریگز، رئیس‌جمهور موقت ونزوئلا طرح قانون جدید را که قرار است به‌اجرا آید، با این فرض ارائه کرد که به ترویج صلح، همزیستی دموکراتیک و آشتی ملی کمک خواهد کرد. به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، مجلس ملی ونزوئلا این لایحه را در دومین جلسه به اتفاق آراء تصویب کرد که هدف آن اعطای عفو عمومی به همه افرادی است که از اول ژانویه ۱۹۹۹ تا ۳۰ ژانویه ۲۰۲۶ به جرم جرایم سیاسی تحت پیگرد قانونی قرار گرفته یا محکوم شده‌اند. کمتر از دو ماه پس از آنکه ایالات متحده، «تیکولاس مادورو» رئیس‌جمهور را

ژاپن درباره چین و تهدیدات کره شمالی هشدار داد

سانای تاکاچی، نخست‌وزیر ژاپن در اولین سخنرانی پس از انتخابات خود در پارلمان این کشور در روز جمعه، نسبت به زور گوی روزافزون چین هشدار داد و متعهد شد که استراتژی دفاعی کشورش را اصلاح کند و محدودیت‌های صادرات نظامی را کاهش دهد. تاکاچی با اشاره به گسترش فعالیت‌های نظامی چین، روابط امنیتی نزدیک تر آن با روسیه و افزایش

نشست شورای غزه به رهبری دونالد ترامپ با اما و اگرهای بسیار برگزار شد؛

اجماع ظاهری و تردیدهای واقعی

از هزینه‌های نظامی نیز کمک کند. در واقع، ترامپ تلاش دار نشان دهد که آمریکا می‌تواند بدون درگیر شدن مستقیم در جنگ، نتایج راهبردی مهمی را به دست آورد.

از منظر اقتصادی، شورای صلح غزه می‌تواند به یک پروژه بزرگ سرمایه‌گذاری بین‌المللی تبدیل شود. بازسازی غزه، شامل ساخت صدها هزار واحد مسکونی، زیرساخت‌های انرژی، حمل‌ونقل و خدمات شهری، فرصت‌های اقتصادی گسترده‌ای برای شرکت‌های آمریکایی و متحدان واشنگتن ایجاد خواهد کرد و حضور شرکت‌های بزرگ مدیریت سرمایه و تعهد آنها به پروژه‌های بازسازی، نشان‌دهنده بعد اقتصادی مهم این طرح است.

در سطح امنیتی، این ششورا به آمریکا امکان می‌دهد ساختار امنیتی جدیدی در غزه ایجاد کند. برنامه‌هایی برای آموزش ۱۲ هزار پلیس و استقرار ۲۰ هزار نیروی ثبات‌ساز بین‌المللی، نشان می‌دهد که این طرح صرفاً یک ابتکار بشر دوستانه نیست، بلکه هدف

در این مسیر باید توجه شود که اسرائیل یکی از

بازیرگان کلیدی در شورای صلح غزه است، اما موضع تل‌آویو نسبت به این طرح پیچیده و چندوجهی است. از یک سو، مقامات اسرائیلی این طرح را فرصتی برای بازگرداندن اسراء، تضعیف گروه‌های مقاومت و ایجاد یک ساختار امنیتی جدید در غزه می‌دانند و حالا وزیر امور خارجه اسرائیل اعلام کرد که این طرح اولین ابتکاری است که به ریشه‌های درگیری می‌پردازد.

از سوی دیگر، برخی نگرانی‌ها در داخل اسرائیل نیز وجود دارد. ایجاد یک ساختار بین‌المللی برای مدیریت غزه می‌تواند به محدود شدن آزادی عمل نظامی اسرائیل منجر شود. همچنین حضور نیروهای بین‌المللی ممکن است به کاهش کنترل مستقیم اسرائیل بر تحولات امنیتی این منطقه بیانجامد. در میان کشورهای عربی هم واکنش‌ها متفاوت بوده است. برخی کشورها، مانند امارات متحده عربی و

طور بالقوه بسیاری از اعضای یوز بیسیون، از جمله رهبران برنده جایزه صلح نوبل، «هارا کو ریونا مچادو» که از عملیات ایالات متحده در ژانویه حمایت کرد، را از شمول آن مستثنای کند. ماده ۹ این قانون تصریح می‌کند که عفو عمومی «افرادی را که به دلیل تروریج، تحریک،

درخواست، حمایت، تسهیل، تأمین مالی یا شرکت در اقدامات مسلحانه یا قهری علیه مردم ونزوئلا و حاکمیت و تمامیت ارضی آن توسط دولت‌ها، شرکت‌ها یا افراد خارجی محاکمه، محکوم شده یا ممکن است محاکمه شوند» نیز مستثنا خواهد کرد. این قانون قرار است به صورت عطف به ماسبق برای رویدادهایی که به سال ۱۹۹۹ برمی‌گردد، از جمله کودتا علیه رئیس‌جمهور سابق هوگو چاوز، با اعتصاب نفتی ۲۰۰۲ و شورش‌های ۲۰۰۴ علیه انتخاب مجدد مادورو، اعمال شود. سازمان مردم‌پسداد Foro Penal می‌گوید که تقریباً ۴۵۰ زندانی از زمان بودن مادورو آزاد شده‌اند، اما بیش از ۶۰۰ نفر همچنان پشت‌میله‌های زندان هستند. مقامات دولت ونزوئلا نگرانی‌های زندانیان سیاسی را انکار می‌کنند.

به دنبال محافظت هسته‌ای نمی‌توانند الهام‌بخش امید باشند. نخست‌وزیر ژاپن قصد دارد در دوران نخست‌وزیری خود، بازگشت شهروندان ژاپنی بوده‌ شده توسط سازمان اطلاعات کره شمالی در دهه ۱۹۷۰ را تضمین کند و آماده است

و تقویت شرکت‌های دفاعی تسریع خواهد کرد. او به قانونگذاران مدعی شد: چین تلاش‌های خود را برای تغییر یکجانبه وضع موجود از طریق زور در دریای چین شرقی و دریای چین جنوبی تشدید کرده است. تاکاچی همچنین قول داد که راهاندازی مجدد راکتورهایی را که از زمان فاجعه نیروگاه هسته‌ای فوکوشیما در سال ۲۰۱۱ غیرفعال شده‌اند، تسریع کند. او در این زمینه افزود: منی که با چالش‌ها روبه‌رو نشود، آینده‌ای ندارد. سیاست‌هایی که فقط

به دنبال محافظت هستند، نمی‌توانند الهام‌بخش امید باشند. نخست‌وزیر ژاپن قصد دارد در دوران نخست‌وزیری خود، بازگشت شهروندان ژاپنی بوده‌ شده توسط سازمان اطلاعات کره شمالی در دهه ۱۹۷۰ را تضمین کند و آماده است که برای دستیابی به این هدف، نشست با «کیم جونگ اون» رهبر کره شمالی داشته باشد.

نشان‌دهنده تلاش آنها برای حفظ تعادل میان حمایت از ثبات منطقه و اجتناب از درگیری مستقیم در مسائل امنیتی غزه است.

نگاه اروپا و آینده شورای صلح

اروپا نیز نسبت به شورای صلح غزه رویکردی دوگانه داشته است. برخی رهبران اروپایی، از جمله نخست‌وزیر پیشین بریتانیا، از این طرح حمایت کرده‌ و آن را فرصتی برای ایجاد تغییر اساسی در غزه دانسته‌اند. این حمایت نشان‌دهنده تمایل برخی کشورهای اروپایی برای همکاری با آمریکادر مدیریت بحران‌های بین‌المللی است.

بااین حال، در میان کشورهای اروپایی تردیدهای قابل توجهی نیز وجود دارد. برخی کشورها نگران هستند که این طرح بیش از آنکه یک ابتکار چندجانبه واقعی باشد، ابزاری برای گسترش نفوذ آمریکا باشد. همچنین برخی تحلیلگران اروپایی معتقدند که بدون حل ریشه‌های سیاسی درگیری، از جمله مسئله تشکیل کشور فلسطین، چنین طرح‌هایی نمی‌تواند به صلح پایدار منجر شود.

برخی کشورهای اروپایی نیز نسبت به جنبه‌های امنیتی این طرح از جمله استقرار نیروهای بین‌المللی، نگرانی‌هایی دارند. آنها نگران هستند که چنین اقداماتی ممکن است به درگیری‌های جدید یا پیچیده‌تر شدن وضعیت امنیتی منجر شود. بااین حال، بسیاری از کشورهای اروپایی به‌طور کامل با این طرح مخالفت نکرده‌اند و ترجیح داده‌اند موضعی محتاطانه اتخاذ کنند. این رویکرد نشان‌دهنده تلاش اروپا برای حفظ روابط نزدیک با آمریکا، در عین حفظ استقلال راهبردی خود است.

شورای صلح غزه، نقطه عطف یا آغاز چالش‌های جدید؟

شورای صلح غزه بدون تردید یکی از مهم‌ترین ابتکارات سیاسی و امنیتی دولت دوم ترامپ است. این طرح با ترکیب کمک‌های مالی گسترده، برنامه‌های بازسازی و ایجاد ساختارهای امنیتی جدید، تلاش دارد از آینده غزه را بازتعریف کند. بااین حال، اهداف این طرح فراتر از بازسازی غزه است و شامل تقویت نفوذ آمریکا، بازآرایی نظم منطقه‌ای و ایجاد ساختارهای امنیتی جدید می‌شود.

در حالی که برخی کشورها از این طرح حمایت کرده‌اند، تردیدها و نگرانی‌های جدی نیز درباره پیامدهای آن وجود دارد. به‌صورت کلی موفقیت این شورا به عوامل متعددی بستگی دارد، از جمله میزان همکاری بازیگران منطقه‌ای، واکنش گروه‌های فلسطینی و توانایی آمریکادر مدیریت پیچیدگی‌های سیاسی و امنیتی منطقه. در نهایت، شورای صلح غزه می‌تواند به یک نقطه عطف در تلاش‌های بین‌المللی برای حل بحران غزه تبدیل شود، یا برعکس، به منبع جدیدی از تنش و رقابت ژئوپلیتیک بدل شود. آینده این ابتکار، نه تنها برای غزه بلکه برای کل منطقه و حتی نظم بین‌المللی اهمیت تعیین‌کننده‌ای خواهد داشت.

خبر

اسرائیل مانع ورود نمازگزاران به مسجد الاقصی شد

هم‌زمان با فراسیدن ماه رمضان، محدودیت‌های امنیتی اسرائیل علیه فلسطینیان در قدس شدت یافته و ۳۰۰۰ افسر پلیس برای کنترل ترده مستقر و هزاران فلسطینی سرگردان شده‌اند. به گفته امام جمعه مسجد الاقصی، محدودیت‌های اسرائیل امسال شدیدتر از سال‌های گذشته است. مقامات اسرائیل با ادعای اینکه تعداد نمازگزاران فلسطینی در مسجد الاقصی را کم‌حد رسیده است، مانع ورود فلسطینیان به قدس اشغالی از طریق ایست بازرسی قلندیا برای اقامه نماز جمعه در این مسجد شدند. به گفته استانداری قدس، هزاران فلسطینی در ایست بازرسی قلندیا

انتقاد صریح نخست‌وزیر لبنان از ساختار طایفه‌ای قدرت

نواف سلام، نخست‌وزیر لبنان اعلام کرد که نظام سهم‌خواهی و تقسیم‌قدرت بر اساس طایفه و مذهب در این کشور، اصل شهروندی را تضعیف کرده و موجب نابرابری در حقوق سیاسی و اداری میان شهروندان می‌شود. به گزارش القدس العربی، سلام در کنفرانس «شهروندی، حاکمیت دولت و چشم‌انداز آینده» که در کتابخانه ملی بیروت برگزار شد،

نواف سلام، نخست‌وزیر لبنان اعلام کرد که نظام سهم‌خواهی و تقسیم‌قدرت

بر اساس طایفه و مذهب در این کشور، اصل شهروندی را تضعیف کرده و موجب

نابرابری در حقوق سیاسی و اداری میان

شهروندان می‌شود. به گزارش القدس

العربی، سلام در کنفرانس «شهروندی،

حاکمیت دولت و چشم‌انداز آینده»

که در کتابخانه ملی بیروت برگزار شد،

جهان نما

سودان:

آتش‌بس بدون خروج شبه‌نظامیان ممکن نیست

عبدالفتاح البرهان، رئیس‌شورای حاکمیت سودان اعلام کرد که پیش از هر گونه آتش‌بس، باید نیروهای پشتیبانی سریع از «مناطق اشغالی» عقب‌نشینی کنند. به گزارش آنتانولی، البرهان در یک گردهمایی مردمی در شهرادریان در غرب خارطوم گفت: البرهان گفت جوانانی که در دسامبر ۲۰۱۹ تغییر (انقلاب برای سرنگونی عمر البشیر) را رقم زدند توانایی ریشه‌کن کردن شبه‌نظامیان را دارند تا امنیت و ثبات را به سودان بازگردانند. او تأکید کرد: در حالی که شبه‌نظامیان شورش‌ی شهرها و مناطق را اشغال کرده و علیه شهروندان مرتکب نقض می‌شوند ما هیچ آتش‌بسی با آن‌ها را قبول نخواهیم کرد.

البرهان همچنین بار دیگر اعلام کرد که سودان هر گونه نقش میانجی‌گرانه برای امارات متحده عربی را نخواهد پذیرفت و آن را «حامی شورش» خواند. این در حالی است که امارات در موارد متعدد هر گونه حمایت از نیروهای پشتیبانی سریع را رد کرده و بر عدم دخالت در امور داخلی سودان تأکید کرده است.

دولت سودان در ۶ گذشته (۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۴) روابط دیپلماتیک خود را با امارات قطع کرد و این کشور را به تأمین سلاح‌های پیشرفته برای نیروهای پشتیبانی سریع که در حملات اخیر به بندر بورسودان در شرق این کشور به کار رفته است متهم کرد. البرهان افزود: هر گونه آتش‌بسی را تنها پس از عقب‌نشینی شبه‌نظامیان از مناطق اشغالی و سپس تجمع آن‌ها در مناطق مشخص خواهیم پذیرفت. او تأکید کرد که مردم سودان هر گونه آتش‌بسی را که این شروط را در بر نداشته باشد، نخواهند پذیرفت و گفت: ما می‌خواهیم سودان را بر پای صلح واقعی و بر زمینه محکم بسازیم. از آوریل ۲۰۲۳ تاکنون، نیروهای پشتیبانی سریع و ارتش سودان به دلیل اختلاف بر سر ادغام نخستین در ساختار ارتش وارد جنگ شده‌اند و این جنگ یکی از وخیم‌ترین بحران‌های انسانی جهان را رقم زده، ده‌ها هزار کشته بر جای گذاشته و حدود ۱۳ میلیون نفر را آواره کرده است.

در ماه‌های اخیر، آمریکا و عربستان سعودی از طریق یک کمیته چهارجانبه بین‌المللی که مصر و امارات را نیز در بر می‌گیرد، تلاش‌هایی را برای دستیابی به آتش‌بس آسانی در سودان رهبری کرده‌اند. در سپتامبر ۲۰۲۵ (شهریور ۱۴۰۴) این چهارجانبه طرحی را پیشنهاد کرد که خواستار آتش‌بس انسانی سه‌ماهه به‌عنوان مقدمه‌ای برای توقف دائمی جنگ و سپس فرایند انتقالی فرگیر طی ۹ ماه به‌منظور تشکیل دولت مدنی مستقل بود.

در این راستا یک تحقیق مستقل سازمان ملل متحد نشان می‌دهد که کشتار جمعی در الفاشر سودان به دست نیروهای شبه‌نظامی «پشتیبانی سریع»، حاکی از «سل کشی» در این منطقه است. این گزارش تأکید می‌کند که این وقایع پس از محاصره‌ای ۱۸ ماهه رخ داد که طی آن نیروهای پشتیبانی سریع شرایط سخت‌معیشتی را بر اهال الفاشر تحمیل کردند. بر اساس این گزارش هدف از محاصره مذکور، نابودی جوامع غیرعرب به‌ویژه قبایل زغاوه، فور، بوده است. هیأت‌سازمان ملل اعلام کرد که شواهدی در اختیار دارد که نشان می‌دهد نیروهای پشتیبانی سریع الگوی هدف‌گیری هماهنگ و تکرار شونده‌ای را علیه افراد بر اساس نژاد، جنسیت و گرایش سیاسی یا اعتقادی اجرا کرده‌اند که این اقدامات شامل قتل عام، تجاوز، شکنجه و تحمیل شرایط دشوار زندگی با هدف نابودی یک گروه خاص بوده است که این امر، یکی از عناصر اصلی تشکیل دهنده جرم نسل‌کشی طبق حقوق بین‌الملل محسوب می‌شود. گزارش مذکور می‌افزاید که نسخه نهایی این تحقیق برای دولت سودان ارسال شده، اما پاسخی در یافت نشده است. همچنین نیروهای پشتیبانی سریع به درخواست هیأت‌سازمان ملل برای دیدار با رهبری این گروه پاسخ ندهاده‌اند. نیروهای پشتیبانی سریع پیش‌تر این اتهامات را رد کرده و گفته‌اند که این روایت‌ها ساخته و پرداخته دشمنان‌شان است و در مقابل، اتهامات متقابلی را متوجه آنان کرده‌اند.

محمد شاندی رئیس هیئت حقیقت‌یاب سازمان ملل در سودان، اظهار داشت: ابعاد و هماهنگی این عملیات و همچنین حمایت علنی فرماندهی عالی نیروهای پشتیبانی سریع نشان می‌دهد که جنایات ارتکابی در الفاشر و اطراف آن، تخلفات برآورده جنگی نبوده است. او افزود: این جنایات بخشی از یک عملیات برنامه‌ریزی شده و سازمان‌یافته بوده که نشانه‌های نسل‌کشی را در خود دارد.

این گزارش همچنین اشاره می‌کند که جمعیت الفاشر پیش از تسلط نیروهای پشتیبانی سریع عمدتاً از قبیله غیر عرب زغاوه تشکیل می‌شد و دو دهه‌ای آوارگان در منطقه نیز شامل اعضای قبایل فور، برتی، مسالیت و تاما بوده است. نیروهای پشتیبانی سریع در پایان اکتبر (اواسط آبان) گذشته کنترل الفاشر را در دست گرفتند. این شهر آخرین پایگاه ارتش سودان در اقلیم دارفور در غرب کشور به شمار می‌رفت. هیأت بین‌المللی مستقل سازمان ملل برای تحقیق درباره وضعیت سودان اعلام کرد که شهر الفاشر طی سه روز جنگ هولناک، شاهد هزاران مورد قتل و تجاوز بوده است. درگیری‌های مسلحانه در سودان از ۱۵ آوریل ۲۰۲۳ (۲۶ فروردین ماه ۱۴۰۲) میان ارتش به فرماندهی «عبدالفتاح البرهان» و نیروهای پشتیبانی سریع به فرماندهی «محمد حمدان دقلو» ملقب به «حمیدتی» شروع شد.

■■■■

دیوان عالی امریکا بخش زیادی از تعرفه‌های ترامپ را باطل کرد

دیوان عالی برای ۳۰۶ ملیه تصمیم ترامپ در باره اعمال تعرفه‌های تجاری تصمیم گرفت. به گزارش «انتخاب» دیوان عالی حکم داد که ترامپ وقتی از قانون اختیارات اضطراری اقتصادی بین‌المللی (IEEPA) برای اعمال تعرفه‌های گسترده استفاده کرده از حدود اختیارات خود فراتر رفته است. دادگاه اعلام کرد که قدرت تعیین تعرفه‌ها متعلق به کنگره است و IEEPA نمی‌تواند به‌طور گسترده برای توجیه تعرفه‌های تجاری گسترده استفاده شود.